

Núm. 684 - Agost de 2025

VACARISSES balcó de Montserrat edició digital

Per una comunitat de fe i amor, oberta a tots, acollidora i fraternal

Roda Mesa

SUMARI

Pòrtic	3
L'Evangeli pam a pam	4
Racó de la cuina	6
Campanades	7
Dites populars	12
Pensaments caçats al vol	13
Racó de la poesia	14
Vacarisses, balcó de Montserrat	15
Des de Viladecavalls	28
Dels diaris	30
Col·laboracions	36

Vacarisses, balcó de Montserrat

Edita: Parròquia de Vacarisses

Redacció i Administració:

Plaça de l'Església, 15 - 📞 0034938359102

08233 Vacarisses (Catalunya)

vacarissesbalcomontserrat@gmail.com

Director: Sebastià Codina

Redacció, Coordinació i Maquetació:

Jordi Badia, Josep Graells,

Jaume Pintó i Josep Torras

Dipòsit Legal: B 9241-2014

(de la versió digital)

Foto de la capçalera de la portada: Isabel Roumens

ESGLÉSIA DE VACARISSES

HORARI DE MISSES

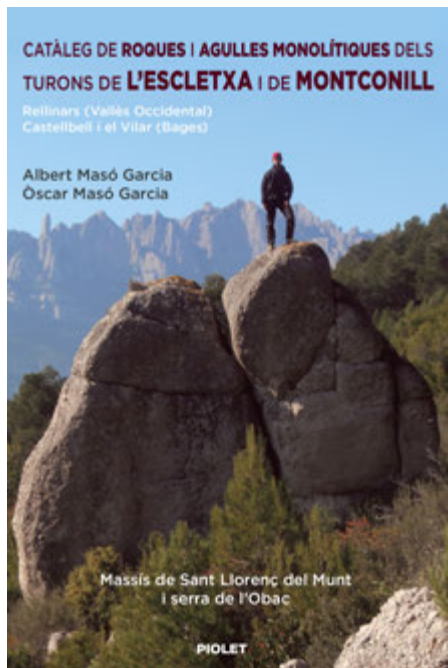
Dissabtes: 8,00 del vespre

Diumenges. 2/4 d'11 del matí

La revista "Vacarisses, balcó de Montserrat" i en particular la Direcció i l'equip de redacció, coordinació i maquetació, no es fan responsables del contingut dels articles dels seus col·laboradors.

ENVIEU-NOS UN CORREU

Catàleg de roques i agulles monolítiques dels turons de l'Escletxa i de Montconill

Rellinars (Vallès Occidental)
i Castellbell i el Vilar (Bages)

Text: *Albert i Òscar Masó Garcia*

Els enamorats i enamorades del massís de Sant Llorenç del Munt i la serra de l'Obac estan d'enhorabona perquè s'acaba de publicar el llibre "Catàleg de roques i agulles monolítiques dels turons de l'Escletxa i de Montconill", el qual dona a conèixer alguns dels in comptables encants naturals d'aquesta muntanya inesgotable. En aquest cas està dedicat a un bocí força desconegut del seu territori, excepte per als qui viuen a prop d'aquest indret. Es tracta de la porció de la serra de l'Obac que comprèn els turons de l'Escletxa i de Montconill, els quals presenten petites valls i nombroses sinuositats vegetades repartides entre els municipis de Rellinars (Vallès Occidental) i Castellbell i el Vilar (Bages). L'accident geogràfic més conegut de la regió és el turó de Montconill (tot i que durant anys anomenat erròniament turó de l'Escletxa), ja que apareix a dins del llistat dels Cent Cims, un repte promogut per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya que anima a pujar cims arreu del territori català i que compta amb un seguiment entusiasta per part de molts muntanyencs.

Situació i riquesa patrimonial

El territori que abraça el llibre està situat a escassa distància al nord-oest de Vacarisses i acull una gran quantitat de racons amb un marcat interès patrimonial natural i humà. Aquesta obra ens apropa a molts d'ells, tot i que se centra de forma especial en les roques i agulles monolítiques que s'hi troben, les quals formen l'eix vertebrador del llibre. Aquestes són força abundants perquè en la regió hi ha llargues cingleres de poca alçada que acullen als seus peus importants acumulacions de blocs esllavissats de totes les mides. A banda de les roques, en el llibre també

s'exposa la destacada omnipresència de molts vestigis de pedra seca que delaten un passat vitivinícola intensiu, com són les barraques, les feixes i altres construccions. També es fa èmfasi en la presència de curiosos forats picats a la roca, de procedència incerta. En aquest sentit, en el llibre es pot trobar un elaborat croquis analític dels forats picats que hi ha al cim d'una de les roques catalogades. A banda d'aquests elements d'interès, també se citen forns de calç, diverses balmes i cavitats, alguns arbres destacats i diverses fonts.

Els turons de l'Escletxa (esquerra) i de Montconill vistos des de la riera del Palà
Foto: Òscar Masó Garcia.

Concepció del catàleg

L'objectiu principal del llibre és la catalogació de les 87 roques i agulles monolítiques de la regió, les quals es caracteritzen pel fet que per assolir els seus cims s'han d'emprar tècniques d'escalada.

Abans de comentar com hem confeccionat aquest llibre, els seus autors volem fer referència a la nostra experiència muntanyenca, la qual va començar quan érem uns infants en el mateix massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Després de fer un munt d'excursions, ens vam aficionar a l'escalada clàssica i ens vam especialitzar en la creació de vies noves i vam ascendir totes les roques i monòlits del massís. Per a aquesta ascensió de monòlits, ens vàrem basar en l'obra indispensable del pioner i expert santcugatenc Josep Barberà i Suqué, que va ascendir i inventariar totes les roques conegudes del massís de Montserrat en el llibre "Montserrat pam a pam" (1977) i posteriorment de Sant Llorenç del Munt i la serra de l'Obac amb el llibre "Sant Llorenç pam a pam" (1979). Com a fruit del nostre seguiment d'aquests treballs, l'any 2018 vam treure a la llum el llibre "Catàleg de roques i agulles monolítiques de Sant Salvador de les Espases", ampliant l'inventari d'en Barberà en aquest sector situat entre Vacarisses, Olesa de Montserrat i Monistrol de Montserrat.

COL·LABORACIONS

La nostra relació amb el territori que abraça el present catàleg va començar a finals de l'any 2011, quan vam observar de lluny les cingleres dels turons de l'Escletxa i de Montconill des de la carena de la Torrota de Vacarisses. Ens va semblar entreveure nombrosos blocs de roca interessants que podrien ser difícils d'assolir. I dit i fet, a principis del 2012 vam visitar per primer cop aquesta regió, quedant sorpresos i meravellats per la quantitat de roques i alguna que altra agulla que fins aleshores desconeixíem del tot. De fet, l'obra de Barberà no va incloure aquest territori, i sense cap altra iniciativa que la d'anar visitant aquestes noves roques de forma esporàdica, de mica en mica vam anar aprofundint el nostre coneixement sobre el terreny. D'aquesta manera, vam anar explorant i trobant noves roques, algunes realment molt amagades que van suposar un gran estímul. Fins fa pocs anys no ens vam adonar que podíem ajuntar totes les roques i altres punts d'interès de la regió en un treball a l'estil del catàleg de Sant Salvador de les Espases, i així va ser com vam posar fil a l'agulla per aconseguir fer realitat aquest petit somni i miracle que suposa la publicació d'un llibre, i a més d'un tan especial i singular com aquest, que és el resultat de moltes jornades d'aventura, exploració, esforç i dedicació espaiades al llarg de tretze anys.

Albert Masó dalt del petit i vertiginós Microfon de l'Escletxa, una de les roques més curioses i amagades catalogades en el llibre.

Foto: Òscar Masó Garcia.

En el capítol de geologia s'esmenta aquesta curiosa *dame coiffée* propera a la masia de cal Guixa, al coll de la qual es troba l'Albert Masó.

Foto: Òscar Masó Garcia.

Contingut del llibre

El llibre està profusament il·lustrat amb fotografies, mapes i croquis de totes les roques. El contingut gràfic ha estat realitzat pels mateixos autors, amb mapes a tot color d'Albert Masó i croquis de les roques fets a llapis per Òscar Masó. S'hi inclou un itinerari excursionista amb track descarregable a través d'un codi QR per ajudar a conèixer els cims principals de la regió i fer-ne un primer tast.

De fet, l'obra també està pensada per donar a conèixer la regió des de diferents punts de vista patrimonials amb l'objectiu d'animar al lector a conèixer-la i poder-la estimar i respectar. En resum, hi ha uns capítols que tracten la situació i característiques generals de la regió, un altre que parla de la seva geologia i que presenta nombroses il·lustracions per fer-la més amena, un llistat descriptiu del patrimoni natural i humà de la zona que s'ha cregut més rellevant, i finalment un apartat que tracta la història de l'exploració de les roques i agulles de la regió, tenint en compte que s'hi ha practicat escalada des de fa dècades, segurament de la mà d'escaladors locals. La part més important del llibre, però, és la descripció de les 87 roques, que inclou un mapa de cadascuna de les sis subregions que s'han establert, diverses fotografies, un o diversos croquis de cada roca i una detallada explicació per ajudar a localitzar-les, conèixer la data de la seva primera ascensió coneguda i situar les diferents vies d'escalada per assolir-les. Finalment, s'inclouen una extensa bibliografia, el llistat alfabètic de les roques i un ric glossari d'escalada sobre més de noranta termes emprats a dins del llibre.

Agraïments

Aquest llibre no hauria estat el mateix o simplement no s'hauria publicat si no haguéssim comptat amb l'inestimable ajut i suport del reconegut alpinista castellvilarenc Joan Frontera Torras, autor del pròleg i de l'aportació de dades i fotografies històriques. També cal esmentar el suport de la Montse Barberà Cortès, l'incansable Joan Maria Vives, les immancables fotografies de la nostra mare Conxita Garcia Pérez i finalment els professionals de l'editorial Piolet, en especial el Joan Carles Borrego i la Rosa Mas, per haver cregut en aquest projecte i materialitzar-lo en forma de llibre. Moltes gràcies a tots vosaltres, així com a tots els lectors i lectores.

Us desitgem una agradable lectura.

El misteriós forat picat que dona nom al bloc homònim, situat a la riera de Rellinars. És una de les meravelles del patrimoni humà descrit en el llibre.

Foto: Òscar Masó Garcia.